

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219201333
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1219201333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu: JUDr. Nadeždy Wallnerovej a Mgr. Aleny Čakváariovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. K., narodený dňa XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom: Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - W. K., narodená dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom Sklenárova 30, Bratislava, zastúpená: JUDr. Jozef Pojdák, so sídlom: Sv. Cyrila a Metoda 12, Nová Dedinka a otec - W. G., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom B. XX, Z., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 16. septembra 2020 č. k. 27P/42/2019-150, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 16. septembra 2020 č. k. 27P/42/2019-150 mení tak, že:

Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na maloletého Y. K., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 250,- eur mesačne, počnúc dňom 11.03.2019, ktorú sumu je otec povinný platiť vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné na maloletého Y. K., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 11.03.2019 do 31.12.2021 vo výške 2.667,40 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a .

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/332/2010-25 zo dňa 15.11.2010 vo výroku o výživnom.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 16.09.2020 č. k. 27P/42/2019-150 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého Y. zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne, počnúc dňom 11.03.2019, ktorú sumu uložil otcovi povinnosť platiť vždy k 15. dňu v mesiaci vopred, k rukám matky. Zročné výživné na maloletého Y. za obdobie od 11.03.2019 do 30.09.2020 vo výške 1.005,- eur uložil otcovi povinnosť zaplatiť k rukám matky do 15 dní od doručenia rozsudku. Týmto rozhodnutím súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 27P/332/2010-25- zo dňa 15.11.2010 v časti o výške výživného. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol a nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrhom podaným na súde prvej inštancie dňa 11.03.2019 sa matka domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému Y. na sumu 490,- eur mesačne. V návrhu uviedla, že naposledy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/332/2010-25 zo dňa 15.11.2010, kedy bola vyživovacia povinnosť otca zvýšená zo sumy 83,- eur na sumu 120,- eur mesačne, odkedy uplynula značná doba, adekvátne sa zvýšili výdaje spojené so starostlivosťou o maloletého, jeho záujmy a potreby. Aktuálne výdaje na maloletého matka v návrhu vyčíslila v sume 1.000,- eur mesačne.

3. Súd prvej inštancie návrhu matky čiastočne vyhovel. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie s poukazom na ustanovenia § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 a 2 a § 78 ods. 2 a 3 Zákona o rodine a vecne vychádzal zo skutočného stavu zisteného z vykonaného dokazovania, v rámci ktorého uviedol, že maloletý Y. sa narodil z nemanželského vzťahu svojich rodičov, rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/249/2008-38 zo dňa 01.10.2008 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bol maloletý Y. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal povinnosťou platiť výživné vo výške 83,- eur mesačne, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp.zn. 27P/332/2010 zo dňa 15.11.2010 zvýšené na 120,- eur mesačne od 01.09.2010. V čase ostatného rozhodnutia mal maloletý päť rokov, navštevoval materskú školu, matka pracovala ako administratívna pracovníčka v obchodnej spoločnosti Penta Investments Limited, o.z. Svoje mesačné náklady na domácnosť vyčíslila sumou 659,- eur, z čoho suma 498,- eur predstavuje splátku hypotéky, ktorú si vzala na kúpu rodinného domu, v ktorom so synom býva. Náklady na maloletého vyčíslila matka v tom čase sumou 593,- eur. Otec dieťaťa bol v čase ostatného rozhodnutia poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur, bol spoločníkom a konateľom v obchodnej spoločnosti S.M.T s.r.o., ktorá však nevykazovala žiadnu podnikateľskú činnosť. Od posledného stavu matka manželstvo neuzavrela, okrem maloletého Y. iné deti nemá, s maloletým býva v rodinnom dome sama. Jej príjem z podnikateľskej činnosti aktuálne predstavuje cca 1.800,- eur netto mesačne. Je výlučnou vlastníčkou rodinného domu v Bratislave, na ktorý má úver vo výške 83.000 eur, ktorý spláca v mesačných splátkach po 237,- eur + úrok 74,- eur, ďalej čerpana americkú hypotéku vo výške 26.550,- eur, ktorú spláca v mesačných splátkach po 94,- eur + 374,- eur úrok a bezúčelový úver vo výške 15.500,- eur, ktorý si zobrala na kúpu auta, ktorý spláca mesačnou splátkou vo výške 125,- eur + 91,- eur úrok. Vlastní osobné motorové vozidlo L. L., rok výroby 2003 a W., rok výroby 2002. Otec na pojednávaní uviedol, že býva na B. U. v Z. v byte, ktorý vlastnícky patrí jeho rodičom, ktorým prispieva na bývanie mesačne sumou 150,- eur. Od augusta 2015 do decembra 2018 bol zamestnaný na základe pracovnej zmluvy v obchodnej spoločnosti TJI s.r.o. (mesačný príjem cca 700,- - 800,- eur), kde pracovný pomer bol ukončený dňa 27.12.2018 dohodou podľa § 60 Zákonníka práce zo strany zamestnanca bez uvedenia dôvodov. V ďalšom období pracoval brigádnicky. Dňa 30.04.2020 uzavrel pracovnú zmluvu so zamestnávateľom M.M. servis s.r.o., kde je zamestnaný ako pracovník umývárne s 10-hodinovým pracovným úväzkom. Výška mesačnej mzdy bola dohodnutá vo výške 145,- eur brutto. Okrem toho príležitostne brigáduje, svoj mesačný príjem vyčíslil sumou 300,- - 400,- eur. Iný zdroj príjmu nemá. Otec je jedným z troch spoločníkov a konateľom obchodnej spoločnosti S.M.T s.r.o., firma však od roku 2001 nemá žiadne zisky. Otec súhlasil so zvýšením výživného na sumu 180,- eur mesačne.

4. Na základe takto zisteného skutočného stavu súd prvej inštancie návrh matky vyhodnotil ako dôvodný, a to predovšetkým s ohľadom na uplynutý čas 10 rokov od pôvodného rozhodnutia v roku 2010, odkedy došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa. Maloletý Y. mal v čase pôvodného rozhodovania 5 rokov, navštevoval materskú školu, pričom v súčasnosti je vo veku 15 rokov, navštevuje bilingválne gymnázium a má iné záujmy a potreby, ako dieťa v predškolskom veku, s čím sa priamo úmerne zvyšujú aj finančné povinnosti rodičov. Matke pribudli výdaje spojené s návštevou školy, mimoškolských krúžkov, zvýšili sa výdaje na ošatenie aj stravu. V roku 2010, kedy bolo zvýšené výživné zo sumy 83,- eur na 120,- eur mesačne bol otec poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 63,- eur, matka bola zamestnaná v riadnom pracovnom pomere s príjmom vo výške 1.378,- eur. Otec dosahuje momentálne príjem vo výške 300,- - 400,- eur mesačne, z ktorej sumy platí výživné vo výške 120,- eur a prispieva rodičom na bývanie sumou 150,- eur. Týmito dvomi platbami je jeho údajný mesačný príjem prakticky spotrebovaný. Súd prvej inštancie spochybnil výšku príjmu otca, keď je otázne, z akých finančných prostriedkov sa otec stravuje, šatí, zabezpečuje si ďalšie potreby a platí výživné nad rámec súdneho rozhodnutia. Konštatoval, že otec sa k svojej rodičovskej povinnosti stavia laxne, ak tvrdí, že za 400,- eur robiť v trvalom pracovnom pomere nebude. Na druhej strane súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že príjmy matky sa od poslednej úpravy zvýšili, začala podnikat'. Podľa názoru súdu prvej inštancie však nie je možné matkou vyčíslené výdaje na maloletého akceptovať neobmedzene podľa predstáv matky resp. požiadaviek maloletého, ale je nutné ich korigovať a prispôbiť finančnej situácii oboch

rodičov. Matka vyčísluje mesačné výdaje na maloletého Y. sumou 1.000,- eur, t.j. vyživovaciu povinnosť otca navrhovala zvýšiť na sumu 490,- eur mesačne t.j. takmer 1/2 nákladov starostlivosti o maloletého, pričom povinnosťou oboch rodičov je prispievať na výživu detí podľa ich schopností a možností. Neplatí teda pravidlo, že by rodičia boli povinní uhrádzať náklady spojené so starostlivosťou o dieťa v rovnakom pomere, ale treba prihliadať na osobné a majetkové pomery každého z nich ako aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere a o dieťa osobne stará. Matka okrem toho nemôže sama bez ingerencie otca určovať aktivity, pobyty, nákup finančne náročnejších potrieb pre syna a aj odôvodnené potreby dieťaťa majú svoje hranice. Súd prvej inštancie považoval mesačné výdaje vo výške 1.000,- eur na potreby maloletého vo veku 15 rokov za prehnané. Vychádzajúc z § 75 ods. 1 Zákona o rodine preto súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca z pôvodne stanovenej výšky 120,- eur na 200,- eur mesačne. Napriek tomu, že otec deklaroval príjem vo výške 300,- - 400,- eur mesačne, zastával názor, že v možnostiach a schopnostiach otca je dosahovať vyšší príjem.

5. Zvýšením výživného vznikol otcovi nedoplatok na bežnom výživnom za obdobie odo dňa podania návrhu na súd prvej inštancie (od 11.03.2019) v sume 1.492,- eur, od sumy ktorej boli odpočítané platby otca určené na výživné uhradené nad rámec súdom stanovenej sumy 120,- eur. Konkrétne išlo o platby spolu vo výške 487,- eur (3/2019 suma 90,- eur, 4/2019 suma 45,- eur, 5/2019 - 50,- eur, 4/2019 - 90,- eur, 5/2019 - 50,- eur, 5/2019 - 36,- eur, 8/2019 - 36,15 eur). Napriek tomu, že matka nesúhlasila započítať ako platbu nad rámec výživného sumu 50,- eur (pokuta za nezaplatené cestovné synom z dôvodu, že otec mu sľúbil zaplatiť električku, avšak tak nespravil), súd prvej inštancie bol toho názoru, že bolo povinnosťou matky, ktorej bol syn zverený do starostlivosti, zistiť, či má syn električku zaplatenú alebo nie. Matka v konečnom dôsledku ani nepreukázala, že suma 50,- eur bola uhradená ako pokuta za nezaplatené cestovné.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, a nepriznal účastníkom končia náhradu trov konania.

7. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala matka maloletých v zákonnej lehote odvolanie, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku, keď má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Domáha sa zmeny rozhodnutia tak, že výživné na maloletého Y. bude zvýšené na 350,- eur od podania návrhu. Matka nesúhlasí so zvýšením výživného o 80,- eur (na 200,- eur), nakoľko táto suma je vzhľadom na potreby maloletého ako aj so zohľadnením možností a schopností otca povinného na plnenie vyživovacej povinnosti nedostačujúca. Samotný návrh na zvýšenie výživného obsahoval rozpis nákladov maloletého, ktorý zahŕňal odôvodnené položky aktuálne k momentu podania návrhu, pričom na pojednávaní matka maloletého listinnými dôkazmi podložila aj ďalšie odôvodnené náklady maloletého, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, a aj keď sa pri niektorých nákladoch jedná o jednorazové položky, ktoré sa nevyskytujú pravidelne, tieto položky nahradia iné, takže výdavky na maloletého sa neznižujú. Matka uviedla, že všetky tieto položky riadne zdokladovala, pričom zároveň zdokladovala aj bežné náklady na chod domácnosti a svoj mesačný príjem. V dôsledku toho, že nezvládala finančne utiahnuť sama celú domácnosť a pokrývať všetky náklady na maloletého, bola nútená nielen opakovane zaťažovať svoju nehnuteľnosť úvermi a k tomu naberať ďalšie spotrebné úvery na vykrytie finančného nedostatku z bežného príjmu, ale aj prijať dve zamestnania - administratívna pracovníčka a upratovanie kancelárii v skorých ranných hodinách. Vzhľadom na vyčerpanie, vyťaženosť a fyzickú námahu sa matke v poslednom čase zhoršil zdravotný stav a dve zamestnania sa samozrejme podpisujú aj pod to, že nie je v možnostiach matky tráviť toľko času s maloletým a venovať sa maloletému tak, ako doposiaľ. Matka zdôraznila, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča a podľa zaužívanej judikatúry sa výška životnej úrovne nemá posudzovať len podľa zdokladovaného príjmu rodiča, ale aj tým, ako sa rodič prezentuje navonok. Čím má rodič vyššiu životnú úroveň, tým vyšším výživným by mal prispievať svojmu dieťaťu, a najmä, keď sa jedná o preukázateľné a odôvodnené výdavky na dieťa. V tejto súvislosti matka rovnako ako súd prvej inštancie spochybnila výšku minimálneho príjmu otca, nakoľko otec žije nadštandardne, čo prezentuje navonok napríklad značkovým oblečením. Matka poukazuje na to, že otec je schopný zakúpiť drahé a zbytočné položky maloletému, avšak nie je schopný prispieť adekvátnou sumou na výživu maloletého, ktorá by pokrývala skutočne potrebné výdavky maloletého smerujúce k jeho osobnému rozvoju a vzdelaniu a nie k vytváraniu zlých návykov. Spôsobilosť otca kupovať drahé veci by preto mala byť zohľadnená a premietnutá do výšky výživného, bez ohľadu na preukázaný príjem tak, aby mal maloletý zabezpečenú výživu a starostlivosť adekvátnu veku, zdravotnému stavu, štúdiu, záľubám a jeho nadpriemerným

inteligentným schopnostiam. Matka poukázala tiež na skutočnosť, že otec doposiaľ nepristúpil ani k úhrade ročného výživného vo výške 1.005,- eur, ktoré mal uhradiť v zmysle rozsudku do 15 dní od jeho doručenia. Matka ďalej nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že zmenu výdajov na dieťa vyčíslila v prehnannej výške. Do súdneho spisu bola doložená správa zo psychologického vyšetrenia zo dňa 04.03.2019, v ktorej sa hovorí, že maloletý je nadpriemerne inteligentný, pričom sa odporúča umožniť sa maloletému realizovať sa a podporovať jeho záujem o nové podnety. Bolo odporúčané aj pokračovanie v záujmových mimoškolských aktivitách a krúžkoch a zintenzívniť prípravu súvisiacu s výberom strednej školy. Maloletý navštevuje bilingválne gymnázium a má viacero mimoškolských aktivít. Takýto druh školy so sebou nesie aj náklady na rôzne študijné pobyty v zahraničí, náklady na školské pomôcky a podobne, ktoré sa z finančnej stránky nedajú zvládať z príjmov matky a za príspevku otca, či už vo forme výživného 120,- eur a ani zvýšeným výživným 200,- eur. Všetky svoje mimoškolské aktivity maloletý zúžil len na dabing a šerm, spolu mesačne v sume 175,- eur a približne 60,- eur mesačne potreby na šerm. Maloletý skončil s aktívnym plávaním, bol nútený ukončiť kurz nemeckého jazyka, nakoľko otec odmietol naďalej uhrádzať aspoň časť hodnoty kurzu. Matka zdokladovala aj náklady súvisiace so zdravotným stavom maloletého, s čím sa taktiež spájajú výdavky navyše, ktoré však nemožno považovať za nadštandardné (laktózová intolerancia, krátkozrakosť).

Musela tiež znášať náklady súvisiace so začiatkom školského roka, ktoré tiež možno považovať za bežné náklady každého školopovinného dieťaťa. Nie je pravdou, že by matka zapájala maloletého do mimoškolských aktivít, pobytov, alebo že by nakupovala finančne náročné potreby „bez ingerencie otca“. Vždy otca informovala vopred o zamýšľaných aktivitách, krúžkoch a pobytach, o ktoré mal maloletý záujem sa prihlásiť, pričom otec nikdy nepodal žiadne námietky voči ich účelu. Namietal až následne, keď ho matka požiadala, aby sa podieľal na finančných nákladoch s tým spojených. So započítaním sumy uhradenej pokuty za neplatnú električku so ročným výživným matka naďalej nesúhlasí tak, ako je uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, nakoľko otec sa zaviazal, že bude maloletému hradiť náklady na dopravu (zaplatí mu električku). Maloletý sa u otca informoval, či je električka zaplatená a ten mu túto skutočnosť potvrdil. Až kontrola od revízora ukázala opak. Otec túto skutočnosť na pojednávaní nerozporoval, t.j. neuviedol žiadnu výhradu k tomu, že by sa nejednalo o úhradu pokuty. Matka má za to, že otcovi má byť určená vyživovacia povinnosť adekvátne jeho schopnostiam a možnostiam, ako aj majetkovým pomerom, pričom treba zohľadniť aj životnú úroveň, ktorou sa prezentuje navonok (spomínaný nákup značkových vecí nie len maloletému, ale aj sebe a podobne). V prospech otca rozhodne nemôže byť tá skutočnosť, že nie je zamestnaný na plný pracovný úväzok a trvalý pracovný pomer, nakoľko otec maloletého so svojimi fyzickými danosťami, schopnosťami, zručnosťami, vedomosťami a pracovnými skúsenosťami by aj v aktuálnom pracovnom trhu mohol zarábať minimálne 1.200,- - 1.500,- eur netto, čo by mu umožnilo podieľať sa na výžive svojho jediného dieťaťa adekvátne jeho potrebám a otcovým skutočným možnostiam.

8. Kolízny opatrovník na odvolanie matky uviedol, že sa v plnom rozsahu sa pridriava svojho vyjadrenia v danom konaní, kedy vzhľadom na to, že naposledy upravovaná vyživovacia povinnosť k dieťaťu bola pred 10 rokmi, navrhuje otcovi zvýšiť vyživovaciu povinnosť zo sumy 120,- eur na sumu 200,- - 250,- eur.

9. Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

10. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie matky je sčasti dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci upovedomení zákonným spôsobom.

11. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o zvýšení výživného zmenil, nakoľko dospel k záveru, že síce súd prvej inštancie vykonal všetko potrebné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, avšak z vykonaného dokazovania dospel k nesprávnemu určeniu zvýšenia výživného.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť a doplniť, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na

nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmiernujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj.

12. Aj pri rozhodovaní o zmene rozsahu výživného, prihliada súd k tomu, aby rozsah odôvodnenosti potrieb dieťaťa zodpovedal reálnym schopnostiam a možnostiam výživou povinných rodičov, pričom povinnosťou súdu pri rozhodovaní o tejto zmene rozsahu výživného je vykonať porovnanie pomerov - skutočností dôležitých pre určenie výživného tak na strane dieťaťa, ako aj u jeho rodičov, a to v čase predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi existujúcimi v čase nového rozhodovania, na základe úplných výsledkov dokazovania. To znamená, že musí byť preukázané, či a v čom ide o zmenu pomerov, či ide zmenu podstatnú, nielen prechodnú. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 zákona o rodine a ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Zmena rozhodnutia súdu na základe zmeny pomerov je v podstate výnimkou zo zásady nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí a preto zmena pomerov by mala byť závažnejšieho charakteru.

13. V prejednáwanej veci ako už bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie vykonal podrobné dokazovanie a v rámci neho i porovnanie pomerov na strane maloletého, ako aj na strane jeho rodičov v čase od poslednej úpravy, s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci. Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery, a následne správne právne závery v tom smere, že je dôvodné pristúpiť ku zvýšeniu výživného. V danom prípade došlo od poslednej úpravy výživného ku zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšiť výživné na maloletého, ako správne ustálil súd prvej inštancie. Odvolací súd sa však nestotožnil s konkrétnou výškou zvýšenia výživného ako určil súd prvej inštancie. Matka v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie nedostatočne určil možnosti a schopnosti otca. Odvolací súd preštudovaním spisu má za to, že je zrejmé, že otec je v produktívnom veku, nemá žiadne pracovné obmedzenia, ako napríklad zlý zdravotný stav a podobne. Nie je možné preto prihliadať k tomu, že nie je riadne zamestnaný, nakoľko v jeho možnostiach a schopnostiach je zamestnať sa. Vzhľadom k jeho dosiahnutému vzdelaniu, jeho bývaniu v bratislavskom kraji s najmenšou mierou nezamestnanosti, možno konštatovať, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať aspoň priemernú mzdu v hospodárstve, ktorá je toho času cca 770,- eur v čistom, ako vyplýva z údajov Štatistického úradu SR. Je potrebné prihliadnuť i k tomu, že otec nemá inú vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na vek maloletého, vzhľadom na to, že je žiakom bilingválneho gymnázia, a vzhľadom aj na špecifické stravovacie potreby, z dôvodu intolerancie laktózy dospel odvolací súd k záveru, že bolo dôvodné pristúpiť ku zvýšeniu výživného na 250,- eur mesačne. Odvolací súd musí však uviesť k argumentom matky, že na maloletého má výdavky 1.000,- eur mesačne, že tieto sú značne nadhodnotené. Dieťa má právo na takú životnú úroveň, akú majú jeho rodičia, a aj keď ide o dieťa s vynikajúcim prospechom v škole, dieťa, ktoré má rôzne danosti a záujmy, nemožno určiť výživné vyššie, ako vyplýva z pomerov v rodine a pomerov povinného rodiča. Ako je vyššie vysvetlené, musí tu byť priama úmera medzi potrebami maloletého a možnosťami a schopnosťami rodičov, a ich životnej úrovne. Odvolací súd vzhľadom ku vyššie uvedeným

kritériám určenia výživného a vzhľadom na možnosti a schopnosti otca dospel k záveru, že suma 250,- eur mesačne je opodstatnená, zohľadňujúca ako nevyhnutné potreby maloletého, tak aj životnú úroveň rodičov a možnosti a schopnosti otca maloletého. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a určil, že sa výživné na maloletého zvyšuje z pôvodne určenej sumy 120,- eur mesačne na sumu 250,- eur mesačne a to od podania návrhu na súd, keď už v čase podania návrhu tu bola prítomná zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

14. Z dôvodu určenia vyššej sumy zvýšenia výživného oproti tomu, ako určil súd prvej inštancie bolo potrebné zmeniť aj výrok o zročnom výživnom. Odvolací súd ponechal zarátanie súm, ktoré zistil súd prvej inštancie, a preto k sume zročného výživného určenej súdom prvej inštancie prirátal sumu, o ktorú odvolací súd zvýšil výživné určené súdom prvej inštancie, teda po 50,- eur za každý celý mesiac, t.j. 18 mesiacov x 50 = 900,- € a pomerne za 20 dní mesiaca marec 2019, t.j. $0,62 \times 20 = 12,4$ a ďalej vypočítal zročné výživné od rozhodnutia súdu prvej inštancie do rozhodnutia odvolacieho súdu tak, že počet mesiacov, ktoré uplynuli od rozhodnutia súdu prvej inštancie do rozhodnutia odvolacieho súdu vynásobil sumou 50,- eur ($15 \times 50 = 750,-$ €). Odvolací súd podotýka, že od rozhodnutia súdu prvej inštancie je výrok o výživnom predbežne vykonateľný, čo znamená, že aj v prípade odvolania mal otec povinnosť platiť určené výživné 200,- eur, a ak tak nevykonal, je to potom otázkou exekúcie, kde v exekučnom konaní sa dá vypočítať, koľko mal na základe predbežne vykonateľného rozsudku uhradiť na výživnom.

15. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci O. proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

16. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).